

एतौ धनसंप्रहृत्यागौ एकस्मिन्पुरुषेन संभवतः युगपत्तयोर्वृत्तिर्न सिध्यति विरक्तेषु संप्रहृतसंभवात् ॥ ४५ ॥ अन्येषु त्यागासंभवमाह यदिदमिति तस्मादविरक्तत्वाद्वाज्ञोधनमेष्टव्यमेवेति भावः ॥ ४६ ॥ ननु किं पापमूलेन धनेन किंचित्तन्मूलेन राज्येनेत्याशंक्याह नचेति अनापद्येवराज्ञो बहुकरादानं पापमूलं आपदितु न तत्तथास्त्विति अतो न पापमूलं धनं नापि तन्मूलराज्यस्य हेयत्वं अपि तु धर्महेतुत्वादवश्यं कर्तव्यत्वेमेवे

नैतौ संभवतौ राजन्कथंचिदपि पार्थिव ॥ न त्द्यरण्येषु पश्यामि धनवृद्धानं हं क्वचित् ॥ ४५ ॥ यदिदं दृश्यते वित्तं पृथिव्यामिह किंच न ॥ ममेदं स्यान्ममेदं स्यादित्ये वंकां क्षते जनः ॥ ४६ ॥ न च राज्यसमो धर्मः कश्चिदस्ति परंतप ॥ धर्मः संशब्दितो राज्ञामापदर्थमनोन्यथा ॥ ४७ ॥ दानेन कर्मणा चान्येतपसान्येतपस्विनः ॥ बुद्ध्या दाक्ष्येण चैवान्ये विंदंति धनसंचयान् ॥ ४८ ॥ अधनं दुर्बलं प्रादुर्धनेन बलवान्भवेत् ॥ सर्वधनवता प्राप्यं सर्वतरतिको शवान् ॥ ४९ ॥ कोशेन धर्मः कामश्च परलोकस्तथास्त्ययं ॥ तंच धर्मेण लिप्सेत नाधर्मेण कदाचन ॥ ५० ॥ इति श्रीमहाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यां शांतिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि त्रिशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३० ॥ ॥ ४३ ॥ अथापद्धर्मपर्व

त्यर्थः ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ इति श्रीमत्पद्मवाक्यप्रमाणपर्यादाधुरंधरचतुर्धरवंशावतंसश्रीगोविंदसूरिखनोर्नीलकण्ठस्य कृतौ भारतभावा ० रा ० त्रिशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३० ॥ ॥ ४३ ॥ ॥ ४३ ॥